

PERNARDOREN ZORRAK (1)

BARATZAKO OGIAK

Pernardok zor handiak omen ...., eta ordaintzeko dirurik ez. Bere hartzaileak aspertu omen ziren itxoiten, eta horrela bi gizon etorri ziren Pernandoren etxera: “Eupp” hots eginez.

Pernando atera zitzaien esanez:

-Zer zabiltzate, gizonak?

-Hara, bada –erantzun .... besteek–, zure etxe gainean diru pixka bat badugula eta... huraxe jasotzera etorri gara.

-Nire etxe gainean dirua dagoela? –esan .... Pernandok–. Hori jakin banu, ez nintzen nabilen bezala ibiliko! Hartu eskailerak, jaunak, eta igo teilatura, ... (*todo el dinero que hay ahi*), zuentzat.

-Ez genuen hori esan nahi –esan zioten besteek–. Zera..., zuk guri dirua zor ....la eta hura jasotzera etorri gara.

-Hori beste gauza bat da –erantzun zien Pernandok–. Banengoen bada ni, gure etxe gainean dirurik ote zegoen nik jakin gabe. Baina orain ez daukat nik dirurik eta beste egunen batean etorri beharko ....

Bi gizonak beren etxera joan ziren.

Hurrengo goiz batean, Pernando ukuiluko lanak egiten ari zela, etorri ziren berriz bi gizonak. Pernandok ikusi .... nola zetozen eta andreari esan ....:

-Hemen dira berriz ere lehengoko bi gizon haiek, eta gaur ere dirurik gabe gaude gu. Zer edo zer asmatu beharko dugu. Ogirik ba ala daukazu etxean?

-Bat edo bi bai –erantzun zion andreak.

Pernandok hartu .... bi ogiak, eta barazeko bazter batean sartu .... lurpean.

Bi gizonak iritsi zirenean aurrekoan bezala hots eginez:

-Eupp...! Gaur ere hemen gara, dirurik ote daukazun edo...

-Sartu zaitezte behintzat sukalderaino –erantzun zien Pernandok–, ... (*para tomar un poco de pan y vino*), eta han hitz egingo dugu.

Haiek sukaldera eraman orduko, Pernando bera atera zen, eta aitzur bat bizkarrean hartuta baratzera abiatu zen.

-Nora ote doa gizon hori? –esan zioten beste biek elkarri, eta bere atzetik abaitu ziren. Pernando baratzera iritsi zenean, hartu eskuetan aitzurra eta aitzurtzen hasi .... Berehala atera zuen ogi bat eta gero beste bat. Orduan, han zeuden beste bi horiek entzuteko eran hots handian esan zuen:

-Gaurko nahikoa izango dira, ... (si necesito más), etorriko naiz.

Bi ogiak hartu eta etxera abiatu zen. Beste biak ikusi zituenean harrituta bezala esan zien:

-Hemen al zineten, bada, zuek? .... (*Vamos*) etxeraino ogia eta ardoa hartzera.

-.................................... (Te hemos visto) ogiak lurretik ateratzen, Pernando –erantzun zioten besteek–. Ez daukagu guk ogi eta ardo beharrik, baina aitzur hori eman behar .... Gu ere inoiz ogirik gabe gelditu izan gara, errotariak ihes egin digula edo...

-Eta ni nola bizi zuei aitzur hau emanda? –esan zien Pernandok–. Badaukat nik honen beharra, egunero ogia jateko!

-Begira, Pernando –esan zioten besteek–, zor guztiak barkatu dizkizugu, ... (si nos das esa azada).

-Zorigaiztoko zorrak! –erantzun zien Pernandok–. Baina hala nahi baduzue, zuentzat aitzurra, eta gu ere, ogi zuria ez bada, artoa edo taloa janez biziko gara.

Bi gizonak pozik joan ziren beren etxeetara, aitzurra bizkarrean hartuta.

Etxera iritsi orduko esan .... beren emazteari:

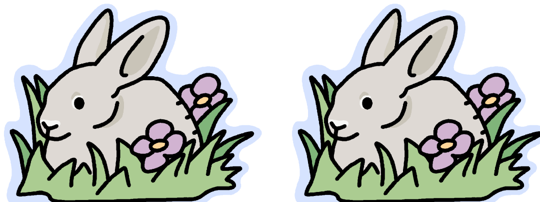
-Gaur ogirik ez hartu, e! Hemendik aurrera ez dugu ogi faltarik izango.

Bazkaltzeko ordua iritsi zenean, gizon haietako bat joan zen baratzera eta aitzurrean hasi zen jo eta ke, baina han ez zen ogirik ateratzen. Horrela ari zela etorri zitzaion laguna esanez:

-Utzidazu niri orain aitzur hori, zuk honezkero nahikoa duzu eta... Nik ere behar dut bazkaltzeko ogia.

-Aitzur honek atera zain bazaude, egon beharko duzu pixka batean –erantzun .... aitzurrean ari zenak, kopetako izerdia igurtziaz– sartu digu ederra Pernandok!

Orduan konturatu ziren .... (que Pernando había enterrado antes los panes).

PERNARDOREN ZORRAK (2)

BI ERBIAK

Handik denbora pixka batera berriz ere bi gizon haiek Pernandoren etxera joatea erabaki .... Pernando zain zegoen eta askotan begiratzen zuen noiz azalduko ote ziren.

Urrutitik .... (*que venían*) ikustean, andreari esan zion:

-Aizu, bart lazoan harrapatuta badauzkat nik bi erbi. Bat utziko dizut hemen saski honen azpian eta bestearekin joango naiz ni mendi aldera. Gizon horiek iristen direnean, atera erbia saskipetik eta bidali bidetik aurrera, niri .... (*que me llame*) esanez...

Pernandok hartu zuen beste erbia galtzarbean, eta han etxe aurreko sasi baten atzean ezkutatu zen.

Bi gizonak iritsi zirenean beti bezala: Eupp..." hots eginez:

-Zer nahi duzue? –atera zen berehala Pernandoren emaztea.

-Gizona etxean al dago? –galdetu .... besteek.

-Ez dago, baina berehalaxe abisoa bidaliko ...., nahi baduzue.

-Nahi dugu berarekin egon, bai –erantzun zioten bi gizonek.

-Bai, bai, ez daukat mandatari txarra –esanez, Pernandoren emazteak hartu zuen saskipean zeukan erbia, eta atarian jarri zuen esanez:

-Joan zaitez mendira, eta esaiozu nagusiari .... (que aquí están los dos hombres de antes) eta lehenbailehen .... (que venga).

Erbiak ez zuen bi aldiz entzun beharrik izan bidean aurrera joateko. Bi gizonak harrituta .... Horrelakorik: "Erbi bat mandatari". Eta zer gertatzen ote zen zain gelditu ziren.

Bitartean Pernandok dena ikusi zuen sasi artetik, eta iruditu zitzaionean denboralditxo bat pasa zela, etxera abiatu zen, besoetan erbia hartuta.

Bi gizonek ezin zuten sinistu begiz .... (lo que estaban viendo).

-Baina, Pernando, erbi honek esan al dizu gu hemen gaudela eta etortzeko?

-Zer uste duzue, ba? –erantzun zien Pernandok–. Bestela, nola asmatu zuek hemen izango zinetela? Egur pixka bat egiten ari nintzen erbia etorri zitzaidanean.

-Erbi hori hemen behar dugu, Pernando –esan zioten bi gizonek–. Gu ere inoiz ehizera joandakoan eta .... (qué hora es) jakin gabe ibili ohi gara.

Eztabaida puska baten ondoren Pernandok esan zien:

-Eraman .... eta hemendik aurrera goixeago ala beranduxeago bildu beharko gara etxera...

Bi gizonak pozik itzuli ziren beren erbiarekin.

Hurrengo egunean, bi gizonek ehizara joan behar zutela oso goiz, eguerdi aldera etxera etortzeko asmoan, eta baten emazteari horrela esan zioten:

Bihar gu ehizara goaz. Eguerdi inguruan, bazkaria jartzen duzunean edo, bidali guregana .... (La liebre que trajimos ayer).

Bi gizonak joan ziren ehizara urrutiko mendi batera. Eguerdi aldera, Etxekoandreak hartu .... erbia eta bidean aurrera bidali zuen esanez:

-Zoaz eta esan nagusiei .... (que la comida está lista).

Bi aldiz esan gabe joan zen erbia, bere burua askatua ikusi zuenean.

Bitartean ehiztariak zain jarrita zeuden erbia noiz ikusiko, eta luze iritzita. Itxoiten aspertu zirenean, etxera etorri ziren emazteari ederrak esateko asmoan.

Emaztea ere zain ...., eta horrela bi gizonak erbirik gabe zetozela ikustean, galdetu zien:

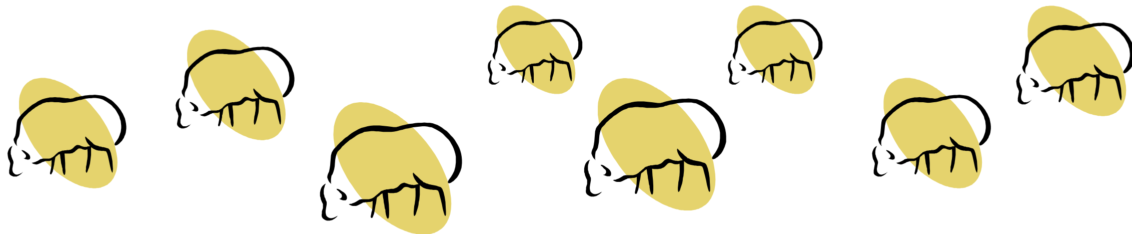
-Erbia non duzue? Ez al zaizue garaiz iritsi?

-Bidali al duzu, bada? –erantzun zioten besteek.

-Bai –esan zien emazteak–, zuek etorri zareten bide horretatik aurrera joan da zuzen-zuzen.

Bi gizonak elkarri begira gelditu ....

-Orain ere sartu digu ederra Pernandok –esan zioten elkarri–. Bi erbi edukiko zituen hark... Ez digu horratik berriz sartuko!

PERNARDOREN ZORRAK (3)

PERNANDOREN ARTALDEA

Handik denbora puska batera joan ziren berriz ere bi gizonak Pernandoren etxera. Idiak eta gurdia eraman ...., eta gurdian kutxa bat, Pernando han sartu eta ibaira botatzeko asmoan.

Pernandoren etxera iritsi zirenean, Pernando etxeko lanak egiten zebilen, eta hitz egiteko betarik eman gabe, bien artean heldu eta gurdian zeramaten kutxan sartu .... Berehala abaiatu ziren beheko ibaira, han zegoen osin handi batera bota behar zuten eta.

Bidean zihoazela, bi gizonak taberna batean sartu ziren, baso-erdi bana hartu behar zutela eta... Bitartean han gelditu .... Pernando kutxa barruan, ia-ia itoan.

Bi gizonak tabernan .... bitartean, artzain bat gerturatu zen hara bere artaldearekin. Pernandok entzun zuen ardien hotsa eta han norbait bazela, eta dinbi-danba... kutxa hankekin jotzen hasi zen. Artzainak entzun .... hots haiek, eta harrituta gelditu zen zer izan ote zitekeen. Berehala zabaldu zuen kutxa, eta han barruan Pernando ikustean:

-Zer egiten duzu hemen, gizona? –galdetu zion.

-... (Que qué hago aquí)? –erantzun zion Pernandok–. Esango dizut: gizon batzuek ni erregearen alabarekin ezkontzea nahi dute, eta .... (porque yo no quiero) ibaira botako omen naute... eta hementxe noa.

–Ez zara tonto txarra –erantzun zion artzainak–. Ni ezkonduko nintzateke erregearen alabarekin...

-............................... (Ponte) nire tokian –esan zion Pernandok–. Nik zainduko ditut ardiak.

Artzain gizajoak atera .... Pernando kutxatik, eta bera jarri zen haren tokian. Pernandok gaineko atea itxi zion kutxari, eta lehenbailehen joan zen toki hartatik artaldea hartuta.

Bi gizonak tabernatik atera zirenean bideari jarraitzeko asmoan, artzaina hasi zen hoska kutxa barrutik:

-Ezkonduko naiz, ezkonduko naiz...

-Arraio hori, ezkonduko zarela? –erantzun zioten besteek–. Gu ezkondu beharrean jarri gaituzu behintzat orain.

Osin handi batera iritsi zirenean, hartu kutxa eta: plasta... bota zuten uretara. Laster ezkutatu zen kutxa ur pean.

Hori egin zutenean, bi gizonek hartu .... idiak eta gurdia, eta etxe aldera abiatu ziren.

-Arraio honek ez digu behintzat gehiago lanik emango –esan zioten elkarri. Eta gero bidean aurrera joan ziren isil-isilik.

Bitartean, Pernando han zegoen zain-zain bere artaldean ondoan zeukala. Bi gizonak ondora iristean hots egin ....:

-Zer zabiltzate, gizonak, garai honetan hemen? Feriatik al zatozte edo?

Beste biak ikusten zutena ezin sinisturik gelditu ....

-Baina, zu al zara, Pernando? Guk...

Pernandok ez zien utzi ezer esaten, berak esan zien:

-Bai, zuek gizajoak, ustez kalte handi bat egin nahi zenidaten, baina nire bizitza guztirako eginda utzi nauzue.

-Nola, ordea? –erantzun zioten besteek.

-Nola, esaten duzue? Ikusten duzue artalde eder hau? Ba, zuek osinera bota nauzuen toki hartantxe hartu .... ardi guztiak, eta... han asko gelditu dira oraindik.

-Guri ere artalde on bat ez .... gaizki etorriko –esan zioten bi gizonek–. Erakutsiko al diguzu, Pernando, ... (dónde están las otras ovejas)?

-Nahi duzuenean –erantzun zien Pernandok–. Eraman nazazue ni bota nauzuen osin haren ondora, eta hantxe esango ....

Hala joan ziren berriz ere artzaina bota zuten osin hartara.

-Hementxe bota zaitugu –esan zioten bi gizonek Pernandori.

-Hortxe hartu ditut, bada, nik ardi guztiak –esan zien Pernandok–. .... (todas las ovejas que quedan ahí), zuentzat.

Gizon haietako bat berehala sartu zen ibaira eta laster asko ur pean ezkutatu zen. Berehala hasi .... palastaka eskuak ibiltzen eta arnasa ezin harturik, pill-pill... hasi zen uretan ateratzen haren arnasa haizea.

-Zer egiten du horrek? –galdetu .... beste gizonak Perandori.

-Onenak aukeratzen ari da –erantzun zion Pernandok.

-Ez ditu, bada, denak horrek hartu behar –esan eta bera ere osinean sartu zen.

Bi gizajoek .... (no sabían) igeri egiten, eta biak ito ziren.

Pernandok hartu zituen idiak, gurdia eta artaldea, eta bere etxera joan zen.

Gehiago ez zioten lanik eman bi gizon haiek.